

ÇEVRE KİRLİLİĞİ

MUSTAFA ELHAN
ÇAMDAL

KAVRAM HARİTASI;

ÇEVRE KİRLİLİĞİNE GENEL BAKIŞ

- Çevre kirliliği günümüzün en büyük sorunlarından biridir.
- Yaşamımızı olumsuz etkileyen çevre kirliliği faktörlerini hava kirliliği ,su kirliliği
- ve toprak kirliliği olarak sınıflandırabiliriz.

Hava Kirliliği

- Canlı metabolizmasına zararlı bir çok gazın havaya karışması şeklinde tanımlayabileceğimiz “hava kirliliği” günümüzde tüm insanlığın ve özellikle de büyük yerleşim merkezlerinin ciddi bir problemidir

Su Kirliliği

- Bitki ve hayvanların vücutlarının büyük kısımlarını su oluşturmaktadır. Bir insanın vücut ağırlığının %60'dan fazlasını su meydana getirir.
- Evlerden, ticaret ve sanayi kuruluşlarından kaynaklanan kanalizasyon atıkları su kirlenmesine yol açan başlıca etkenlerdendir

Çevre kirliliğini önlemek için şu önlemleri almalıyız

Sanayi tesisleri kurulurken yeşil alanların artırılması planlanmalı ve sanayi atıkları havaya verilmemelidir.

- Arabaların egzozlarından çıkan gazlara önlem alınmalıdır.
- İnsanlar toplu taşımacılığa özendirilmeli ve yakıt olarak doğalgaz kullanılmalıdır.
- Orman tahribatı önlenmeli, ağaçlandırma çalışmalarına hız verilmeli ve ozon tabakasına zarar verilmemelidir.

Toprak kirliliğinin önlenmesi için;

- Evsel atıklar toprağa zarar vermeyecek şekilde toplanmalı ve imha edilmelidir.
- Verimli tarım alanlarına sanayi tesisleri ve yerleşim alanları kurulmamalıdır
- Sanayi atıkları aritılmadan toprağa verilmemelidir .

-
- Tarım ilaçlarında ve gübrelemede yanlış uygulamalar önlenmelidir.
  - Ambalaj sanayiinde cam, karton gibi yeniden kullanılabilir maddeler seçilmelidir.
  - Toprağı yanlış işleme ve yanlış sulama uygulamaları durdurulmalıdır.
  - Otlak ve ormanlar korunmalı ve çoğaltılmalıdır.

KÜRESEL ISINMA

- İnsanlar tarafından atmosfere salınan gazların sera etkisi yaratması sonucunda dünya yüzeyinde sıcaklığın artmasına küresel ısınma denir.

- Küresel ısınmaya bağlı olarak dñnyanın bazı bölgelerinde kasırgalar, seller ve taşkınların şiddeti ve sıklığı artarken bazı bölgelerde uzun süreli, şiddetli kuraklıklar ve çölleşme etkili olmaktadır.

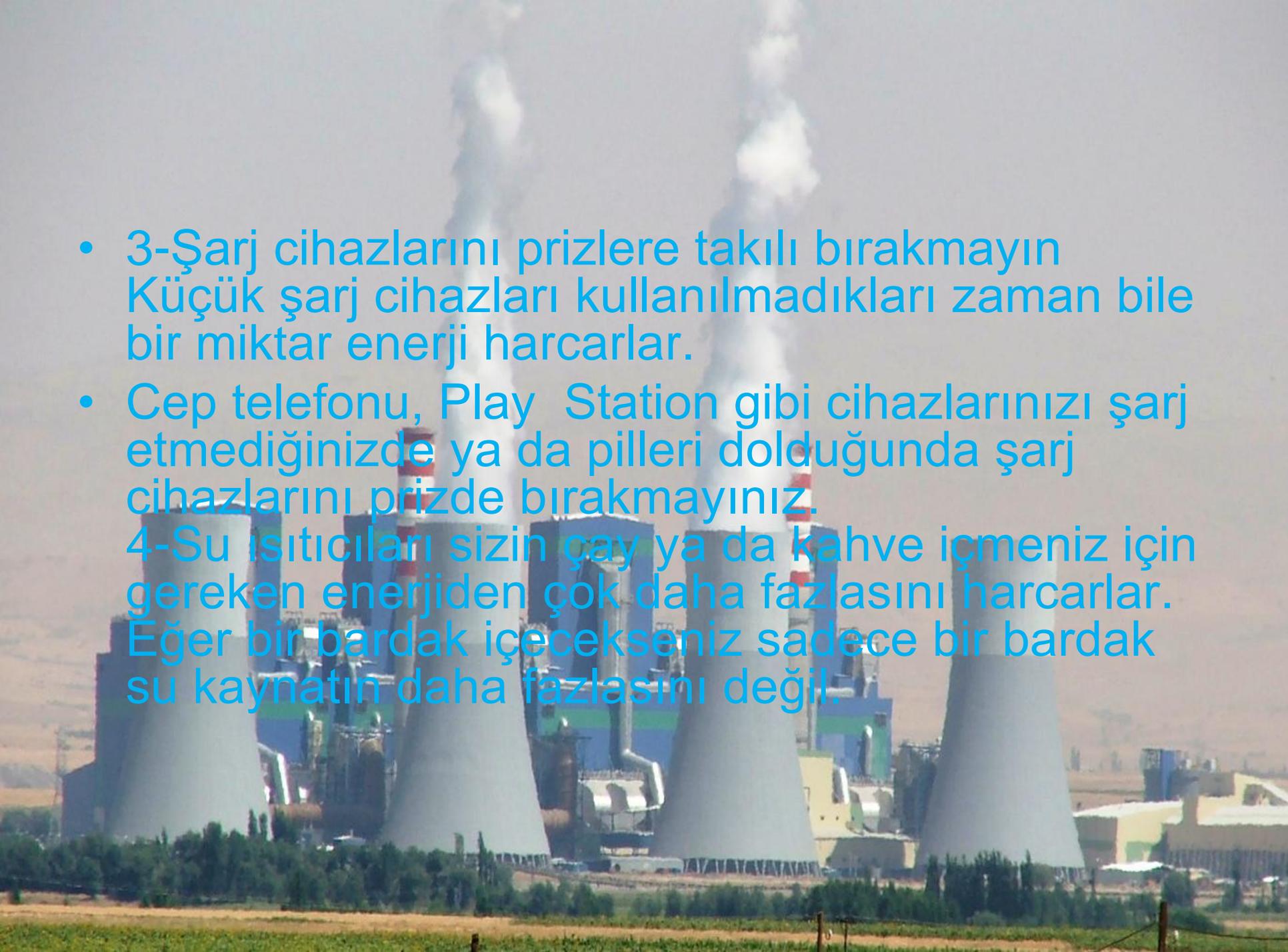
- Kışın sıcaklıklar artmakta, ilkbahar erken gelmekte, sonbahar gecikmektedir. Yani iklimler değişmektedir.

İşte bu değişikliklere dayanamayan bitki ve hayvan türleri de ya azalmakta ya da tamamen yok olmaktadır.

Küresel Isınmayı Durdurmak İçin Bizlere Düşen Görevler

- 1-Ortam Sıcaklığını düşürün fazla değil, sadece 1°C düşürün, böylece bir miktar enerji tasarrufu yapabilirsiniz.
Elektrikli cihazların Stand by konumunda bırakmayın.
- 2-Televizyonlarımızı stand by konumunda bırakmak bir miktar enerjiyi gereksiz yere harcamamıza neden olur. Kumandayla kapatmak yerine oturduğumuz yerden kalkarak TV'yi üzerinden kapatabiliriz.

-
- 3-Şarj cihazlarını prizlere takılı bırakmayın
Küçük şarj cihazları kullanılmadıkları zaman bile bir miktar enerji harcarlar.
  - Cep telefonu, Play Station gibi cihazlarınızı şarj etmediğinizde ya da pilleri dolduğunda şarj cihazlarını prizde bırakmayınız.
  - 4-Su ısıtıcıları sizin çay ya da kahve içmeniz için gereken enerjiden çok daha fazlasını harcarlar.
Eğer bir bardak içecekseniz sadece bir bardak su kaynatın daha fazlasını değil.

- 5-Çok parlak ışıkları söndürün .Gerçekten onlara ihtiyacınız yoksa lütfen onları kapatın. Zira onlar çok fazla enerji tüketirler.

- 6-Duşu kullanın. Duşlar banyo yapmanız için yeterli olan suyun yarısını harcarlar ve banyo için gerekli olan suyun ısıtılmasından daha az enerji gerektirirler.

- 7-Daha verimli ampul kullanın
- 8-Arabanızı olabildiğince az kullanın
- 9-Evinizin ısını havaya atmayın .
- Evinizin çatı arasını, duvarlarını, sıcak su hatlarını ve kazanı ısı kaçağına karşı izole edin.

- 10-Çamaşır yıkama sıcaklığını düşürün .
.Kıyafetlerinizi 40-60 derecede yıkayacağınız yerde 30 derecede yıkayın.
- 11-Yiyeceklerinizi kendi bölgenizden temin edin .Yakın çevrenizdeki yiyeceklerle beslenin.

SU TASARRUFU

Susuzluk önlenabilir, yeter ki isteyin!

- Yeri doldurulamayan bir kaynak olan su; bütün canlılar için en önemli doğal kaynaklardan biridir. Suyu gereksiz ve düşüncesizce kullanmak gelecekte bizi susuz bırakabilir.

- SU TASARRUFU ÖNERİLERİ

- Musluğu açık bırakmayın. Sebze meyveler elde yıkamak yerine su dolu bir kaptaki yıkarsa çok daha az su tüketilir. 4 kişilik bir aile bu yöntemle yılda ortalama 18 ton su kurtarabilir.

- -Bulaşıkları elde değil makinede yıkayın.
4 kişilik bir aile günlük bulaşığını elde yıkarsa, ortalama 84-126 litre su harcanır. Oysa bulaşık makinesi aynı bulaşığı sadece 12 litre su ile yıkar. Bu da bir yılda ortalama 26-40 ton su tasarrufu demektir.

- -Diş fırçalarken, tıraş olurken suyu kapatın. Kullanılmadığı halde açık bırakılan su harcaması, yılda kişi başına ortalama 12 tondur. 4 kişilik bir ailede bu rakam yaklaşık 48 tondur.

- Daha kısa duş alın. 5 dakikalık bir duş sırasında ortalama 60 litre su harcanır. 4 kişilik bir ailenin her bir ferdi duş süresini 1 dakika azaltırđa yaklaşık 18 ton suyu kurtarır.

- -Sifonu gereksiz yere çekmeyin. Dört kişilik bir ailenin fertleri günde bir kez sifonu amacı dışında çekerse, yılda 16 ton su harcamış olur.
- Rezervuara, su dolu 1,5 litrelik pet bir sise yerleştirin. Bu basit önlemle, yılda 2 ton su tasarrufu sağlanabilir.

- -Duş başlığını yeni çıkan suyu daha iyi püskürten ekonomik duş başlıklarıyla değiştirin. Böylece suyu daha az açarak daha tazyikli suyla duş alınabilir.

- -Muslukların su kaçırmadığından emin olun ve gerekirse tamir ettirin. Her saniye bir damla damlayan musluk, yılda 1 ton su harcar.

- -Su kaçacaklarını engelleyin. Ev ya da apartmanınızdaki su borularını yenileriyle değiştirin ya da tamir ettirin. Eski tip borular tonlarca suyun kayıp olmasına neden olur.

- -Çamaşır makinesini ekonomik kullanın. Tek bir çalıştırmada yaklaşık 176 litre su harcayan çamaşır makinesi haftada bir kez bile az kurulsa, yılda 9 ton su tasarruf edilir.

- SU TASARRUFU ÖNERİLERİMİZ
BUNLAR SADECE BİR KİŞİ YAPINCA NE
DEĞİŞECEK DEMEYİN YETERKİ BİR
YERDEN DÜNYAYA YARDIM ETMEYE
BAŞLAYALIM.

ÇEVRECI KURULUŞLAR:

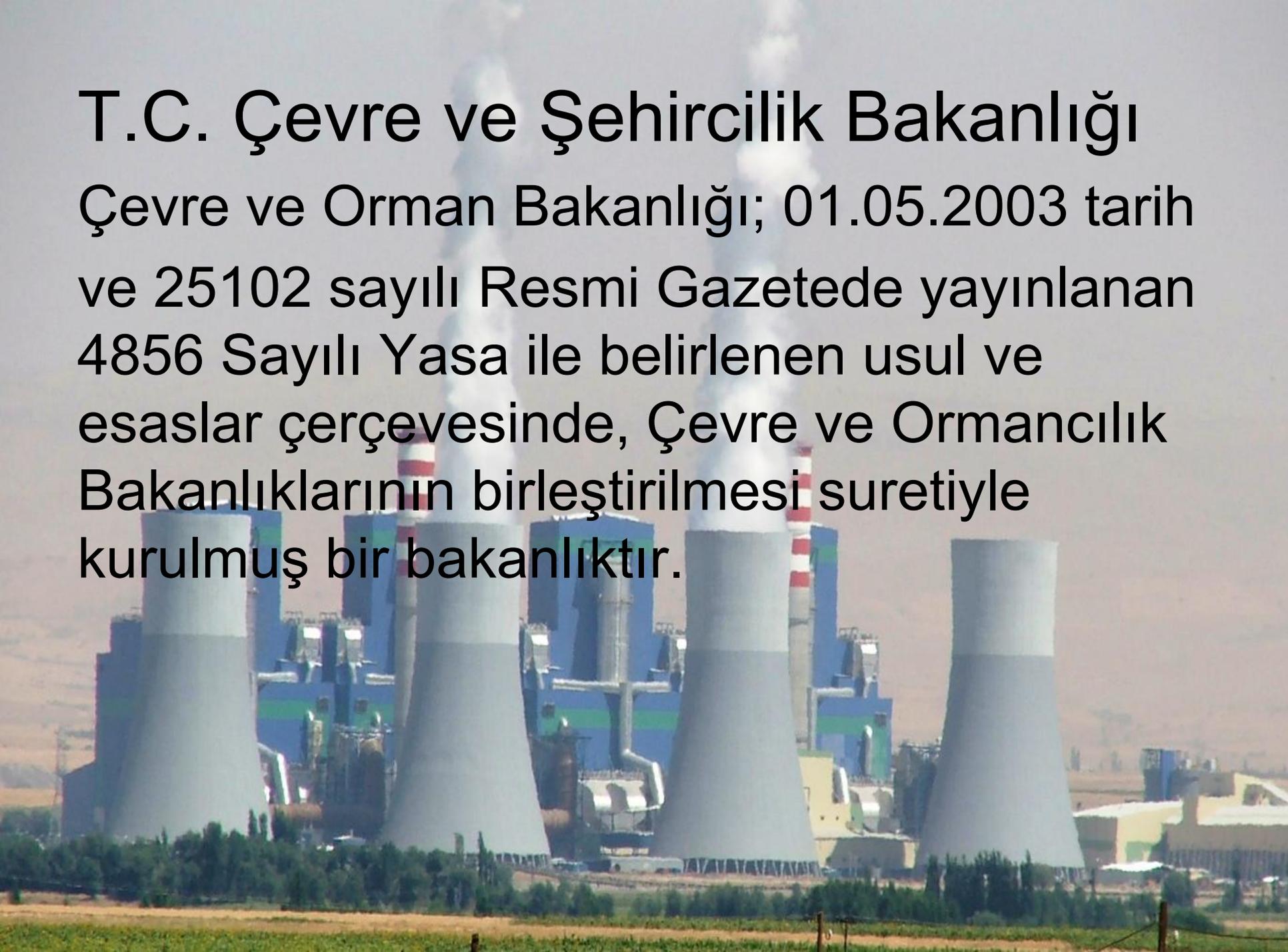

Greenpeace(Yeşil Barış)

Greenpeace , gezegenimizi yaşanmaz hale getiren çevre suçları şiddet içermeyen doğrudan eylemlerle tanıklık eder ve bunları basın yoluyla gündeme getirir. Bilimsel verilere dayanan kampanyalar gösterir.

T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Çevre ve Orman Bakanlığı; 01.05.2003 tarih
ve 25102 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan
4856 Sayılı Yasa ile belirlenen usul ve
esaslar çerçevesinde, Çevre ve Ormancılık
Bakanlıklarının birleştirilmesi suretiyle
kurulmuş bir bakanlıktır.

WWF(Dünya Doğayı Koruma Vakfı)(World Wide Fund for Nature)

Doğanın zarar görmesini durdurmayı ve verilen zararları onarmayı amaçlayan uluslararası bir sivil toplum kuruluşudur.

TEMA Vakfı

Türkiye'nin çölleşmeyle ve erozyonla mücadelesini birinci amaç edinmiş çevreci kuruluş. 11 Eylül 1992 tarihinde ,kurulmuş olan çevreci vakıftır.

ÇEKÜL VAKFI

- Türkiyedeki doğal ve kültürel mirasını korumak amacıyla 1990 yılında vakıf statüsünde kurulmuş , bir sivil toplum kuruluşudur.

TÇV (Türkiye Çevre Vakfı)

1978 yılında kurulmuştur. Hepimizin daha temiz , daha düzenli , daha güzel bir çevrede yaşaması için çalışmalar yapan kuruluşlardan birisidir.

ÇEVKOR

1991 yılında Ege ve Dokuz Eylül üniversitesindeki öğretim üyeleri tarafından kurulmuştur.

ÇEKÜD

Çevre Gönüllüleri olarakta bilinen bilinen dernek , 1999 yılında İstanbul'da kurulmuştur.

ÇEVKO

1992 yılında kurulan vakıf; Türkiye'de ambalaj atıklarını geri kazandırma sisteminin oluşturulmasında etkin rol oynamıştır.

TURMEPA

1994 yılında kurulan dernek , deniz ve kıyılarımızın kirletilmemesini ve bu konuda ulusal ve uluslararası kanun ve anlaşmaların uygulanmasını sağlayacak en etkili güç olmayı amaçlamaktadır.

TÜDAV

1997 yılında Türkiye'de deniz bilimleri konusunda araştırmalar yapmak ve deniz yaşamını korumak amacıyla kurulmuştur.

TÜRÇEV

1993 yılında Turizm Bakanlığı'nın girişimiyle Mavi Bayrak Programı'nın ülkemizde de başlatılabilmesi amacıyla kurulmuş olup, başta Antalya ve Muğla olmak üzere ülke çapında etkinlik göstermektedir.

TÜRKÇEK

1972 yılında Türkiye'nin ilk gönüllü çevre kuruluşu olarak İstanbul'da kurulan ve giderek yoğunlaşan çevre sorunları karşısında faaliyetlerde bulunan kuruluştur.

ANKET SORULARIM :

1-)Sizi en çok hangi tür kirlilik rahatsız eder?

A-)Hava Kirliliği

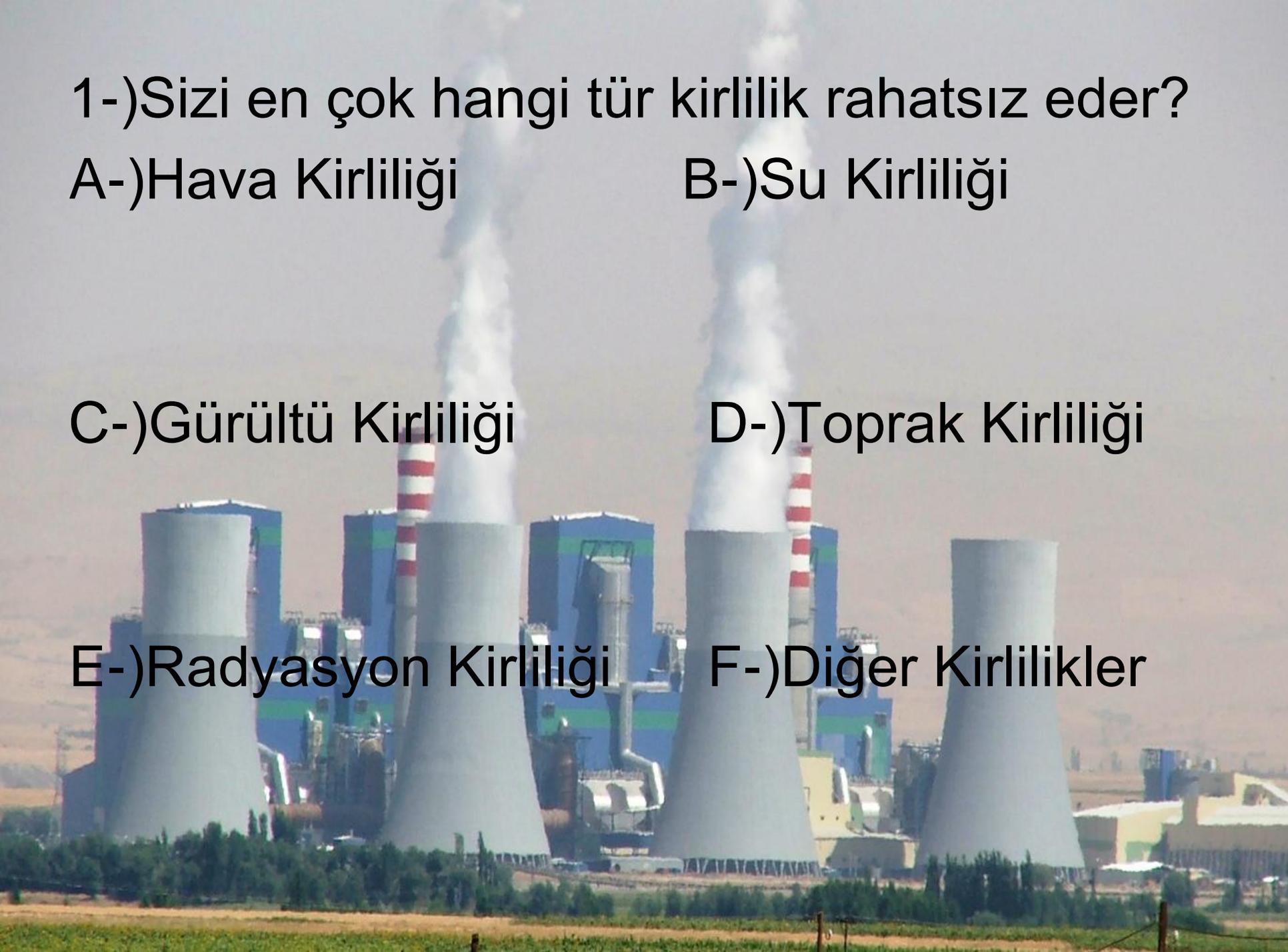
B-)Su Kirliliği

C-)Gürültü Kirliliği

D-)Toprak Kirliliği

E-)Radyasyon Kirliliği

F-)Diğer Kirlilikler

2-)Çevre sorunları ile ilgili örgütleşmeler sizi nasıl etkiliyor?

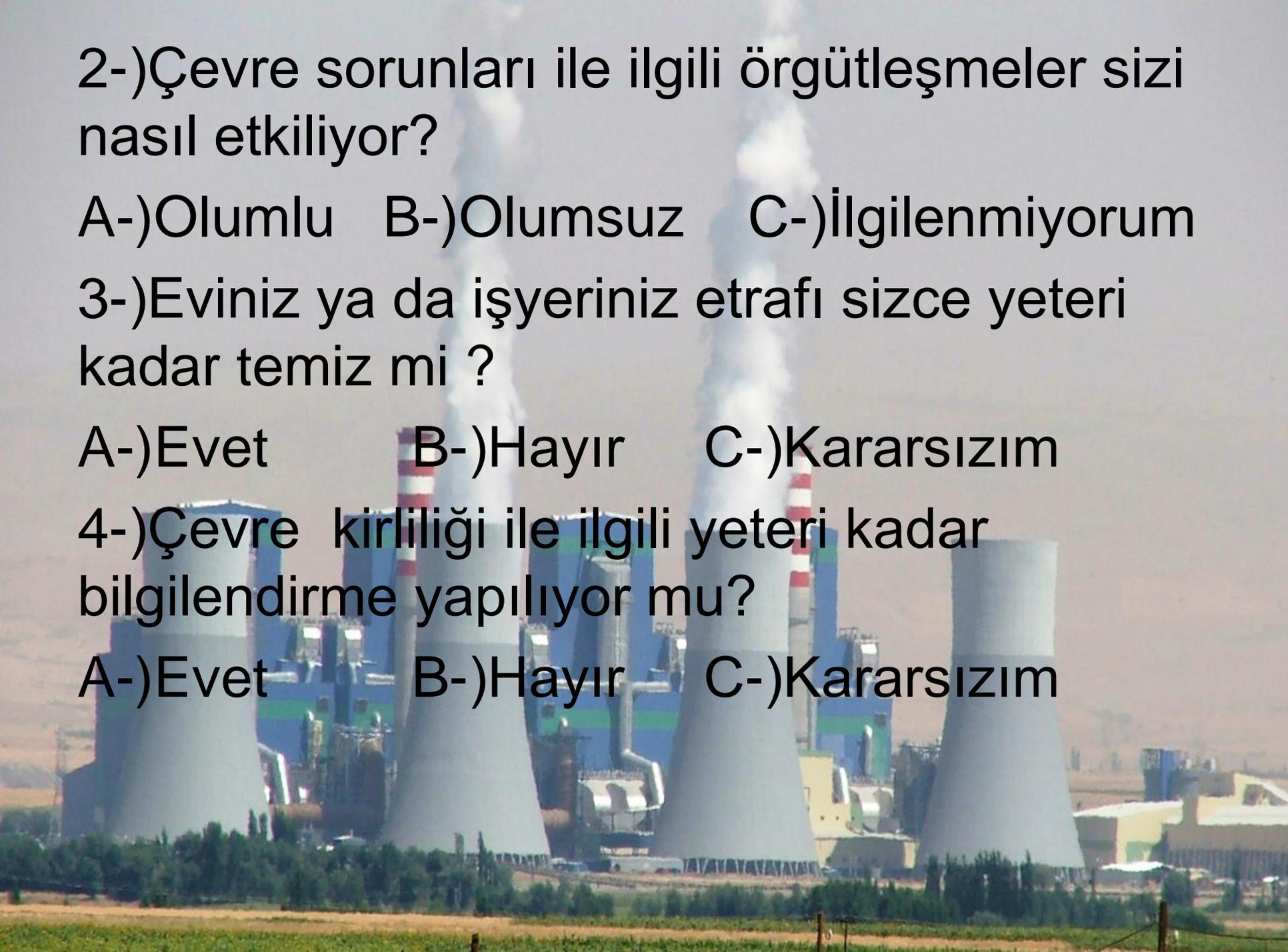
A-)Olumlu B-)Olumsuz C-)İlgilenmiyorum

3-)Eviniz ya da işyeriniz etrafı sizce yeteri kadar temiz mi ?

A-)Evet B-)Hayır C-)Kararsızım

4-)Çevre kirliliği ile ilgili yeteri kadar bilgilendirme yapılıyor mu?

A-)Evet B-)Hayır C-)Kararsızım

5-)Temiz bir çevre sizce o toplumun eğitim seviyesini gösterir mi?

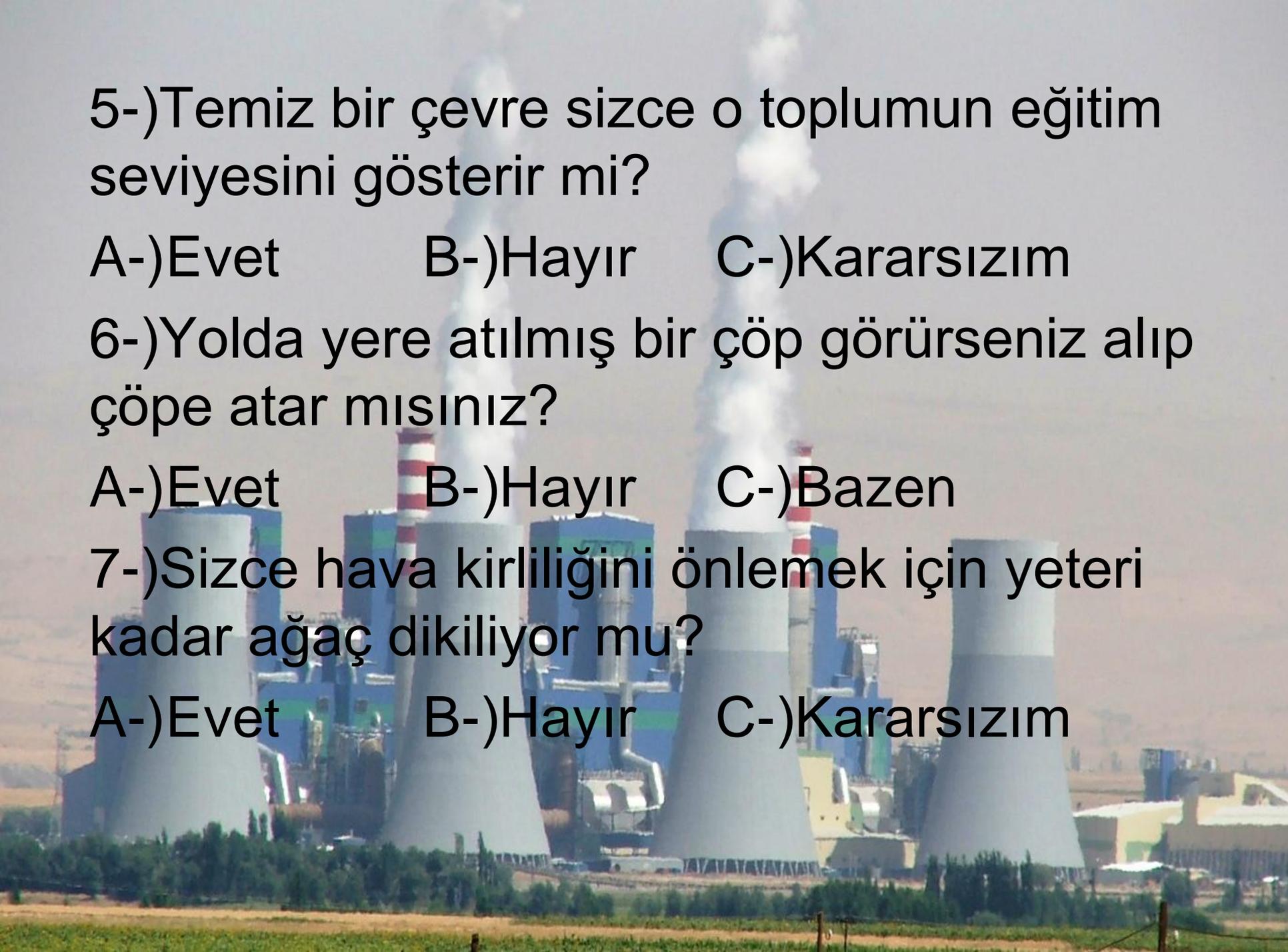
A-)Evet B-)Hayır C-)Kararsızım

6-)Yolda yere atılmış bir çöp görürseniz alıp çöpe atar mısınız?

A-)Evet B-)Hayır C-)Bazen

7-)Sizce hava kirliliğini önlemek için yeteri kadar ağaç dikiliyor mu?

A-)Evet B-)Hayır C-)Kararsızım

8-)Av yasakları sizce yeteri kadar uygulanıyor mu ?

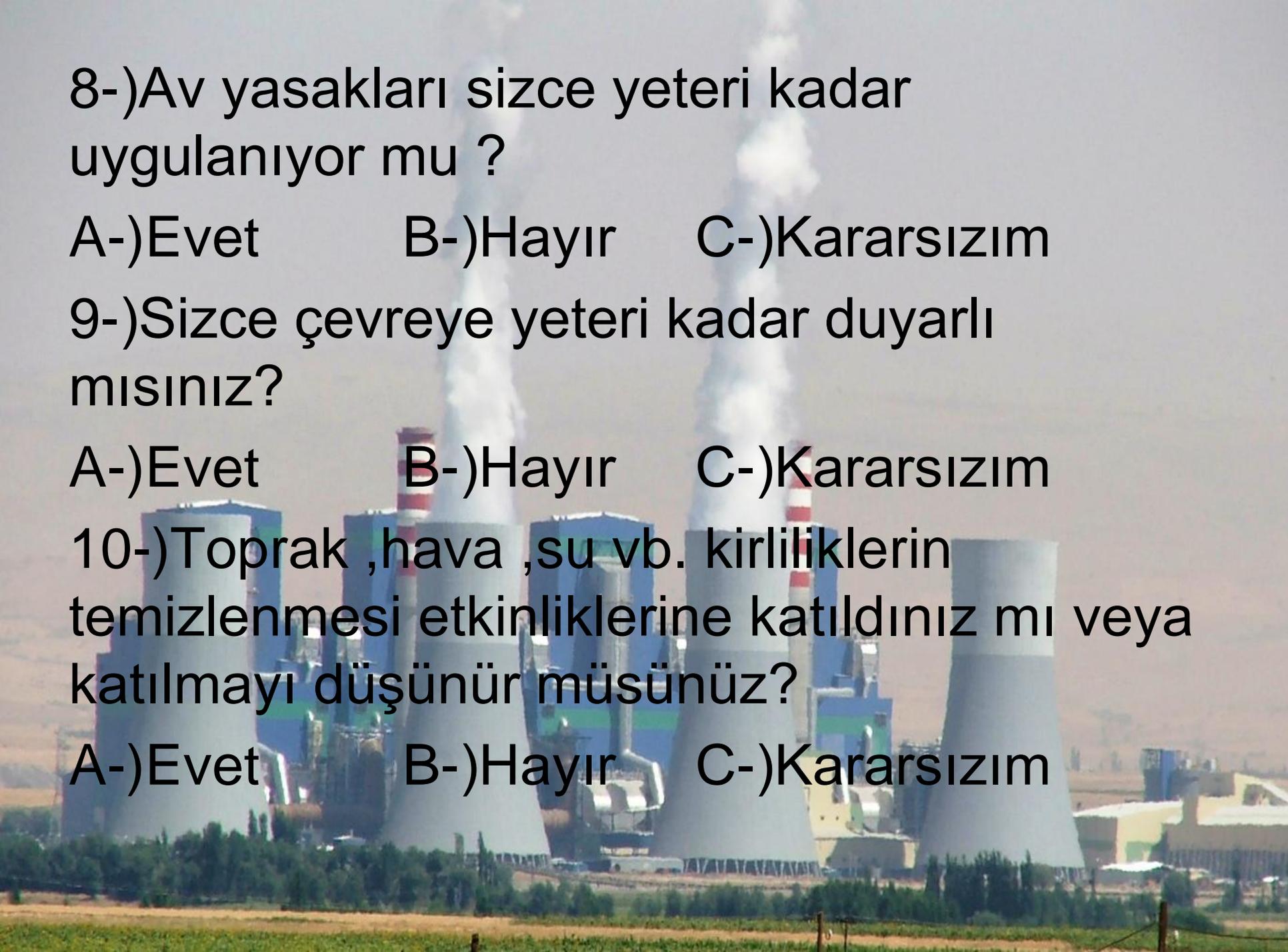
A-)Evet B-)Hayır C-)Kararsızım

9-)Sizce çevreye yeteri kadar duyarlı mısınız?

A-)Evet B-)Hayır C-)Kararsızım

10-)Toprak ,hava ,su vb. kirliliklerin temizlenmesi etkinliklerine katıldınız mı veya katılmayı düşünür müsünüz?

A-)Evet B-)Hayır C-)Kararsızım

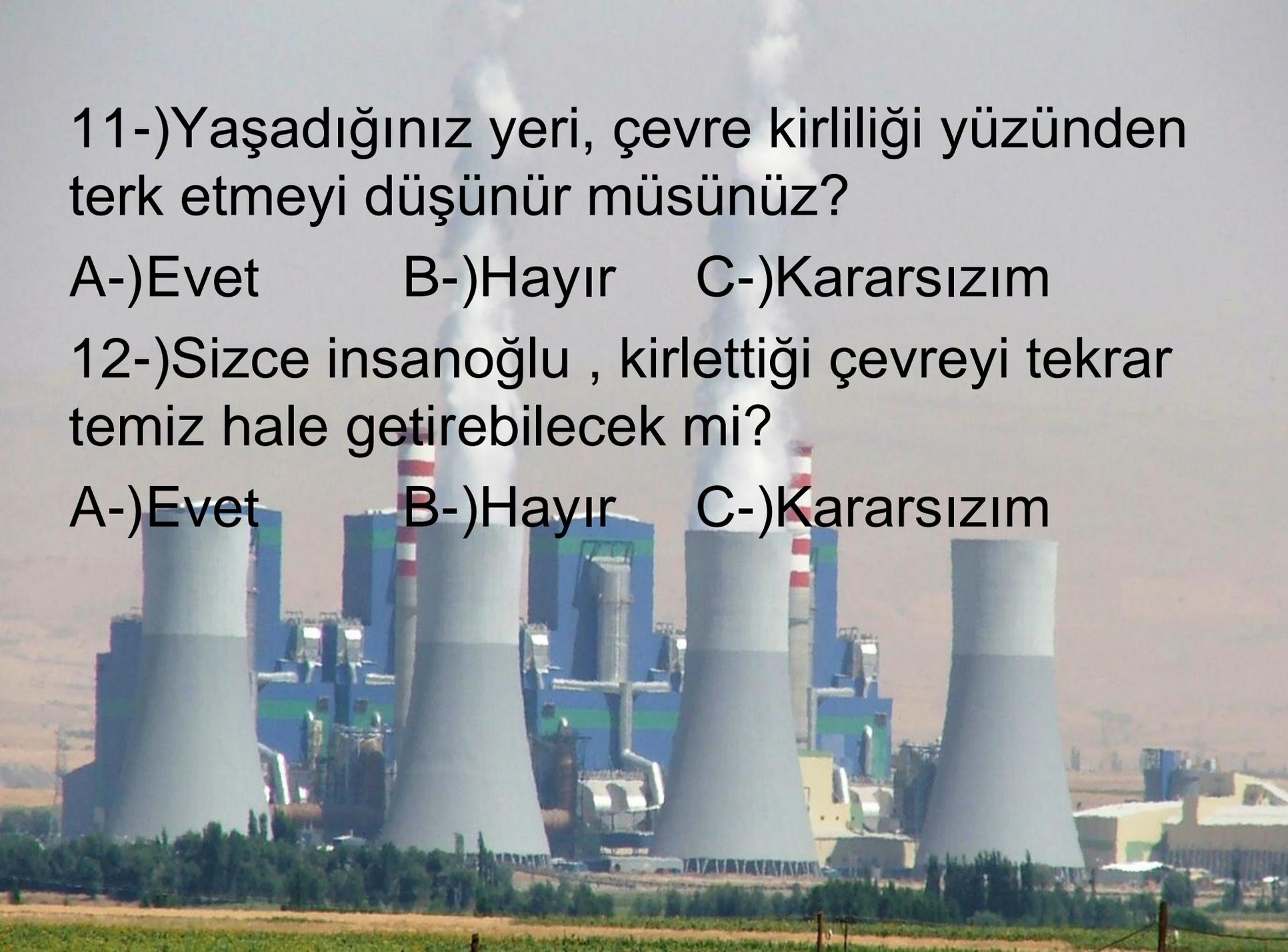

11-)Yaşadığınız yeri, çevre kirliliği yüzünden terk etmeyi düşünür müsünüz?

A-)Evet B-)Hayır C-)Kararsızım

12-)Sizce insanoğlu , kirlettiği çevreyi tekrar temiz hale getirebilecek mi?

A-)Evet B-)Hayır C-)Kararsızım

ANKET VERİLERİ;

- %68 HAVA KİRLİLİĞİ
- %16 SU KİRLİLİĞİ
- %8 GÜRÜLTÜ KİRLİLİĞİ
- %4 RADYASYON KİRLİLİĞİ
- %4 DİĞER KİRLİLİKLER

TEŐEKKÜR EDERİM...

MUSTAFA ELHAN

ÇAMDAL

65

8/B

